

O PROGRAMIH ZKPO OBČINE MOSTE — POLJE V SEZONI 1976-77

SETEV, KI OBETA

V naši občini nimamo prostora za kulturne prireditve, čeprav se o njem že dolgo pogovarjamo, ga načrtujemo in postavljamo pod streho moščanskega poslovnega središča ali na zemljišče med občinsko hišo in gimnazijo. No, o njem se bomo še pogovarjali in vztrajali, dokler se kaj ne premakne. Pomanjkanje prostora pa še ne pomeni, da bi kulturna dejavnost zamirala — nasprotno, postaja vedno pestrejša, obširnejša in kvalitetnejša. Prav zato bi rabili skupne prostore, saj bi tako lahko mnogo enotneje in načrtneje usmerjali kulturno dejavnost v občini; verjetno bi tako tudi prihranili znatna finančna sredstva, kar bi se spet poznalo kje drugje, kjer so ali smo prikrajšani.

Zveza kulturno — prosvetnih organizacij občine Ljubljana Moste-Polje združuje delo različnih sekcij ali oddelkov. Ker govorimo o programu dejavnosti za naslednje leto, se bom ustavila ob vsaki posebej.

Likovna dejavnost. Doslej smo imeli razstave samo v Jelovškovi galeriji, upamo pa, da bomo dobili prostore tudi v bodočem kulturnem centru. Komisija za likovno dejavnost je že izdelala okvirni načrt, po katerem bi imeli v naslednjem letu 10 do 12 razstav, torej približno dve manj kot letos, ker so ugotovili, da je poprečno deset dni za eno razstavo premalo! Raje bodo razstavni čas podaljšali za štiri dni. Prijavljenih likovnikov je veliko, zato bo več skupnih razstav. Razstavljali bodo naslednji akademski slikarji in kiparji: Jože Centa, Mire Cetin, Andrej Herman, Slavko Hočevar, Aleks Horvat, Stane Jarm, Leon Koprce, Janez Kovačič, Stane Kumar, Kiar Meško, Julijan Miklavčič, Vladimir Pirnat, Lojze Perko, France Slana, Jože Trpin, Izidor Urbančič in Aladar Zahariaš.

Razstavljali pa bodo tudi slikarji in kiparji — amaterji, člani različnih društev, ki se ob svojem delu še strokovno izpopolnjujejo. Ob vsaki otvoritvi bo kulturni program, kar pa je bilo že sedaj v navadi.

Glasbena dejavnost. Komisija za glasbeno dejavnost bo organizirala že tradicionalne revije šolskih pevskih zborov in seminarje za zborovodje.

Mešani pevski zbor KUD Vide Pregare bo priredil samostojen koncert, sodeloval bo na raznih proslavah in gostoval v nekaterih krajih naše občine. To velja tudi za zbor Svobode iz Zaloga. Pihalni orkester z Vevč bo pripravil dva samostojna koncerta, sodeloval bo na raznih proslavah in prireditvah, prav v kratkem na primer v Javoru in na Prežganju. Harmonikarji bodo pripravili samostojen koncert, nastopili bodo v filharmoniji, na matineji v mestnem gledališču, gostovali bodo v Pulju, v raznih krajih občine in drugod po Sloveniji.

Moščanska ZKPO želi ustanoviti mladinski pevski zbor, v katerem bi peli mladinci in mladinke, ki so pravkar končali osnovno šolanje. Tako bi ohranili in vzpostavili kontinuiteto njihovega dela, kasneje pa bi se vključili v naše pevske zборе. Predvidevajo tudi sodelovanje novoustanovljenega zbora iz Bizovika in okteta iz podjetja SAP. V okviru kulturne akcije razmišljajo o obširnih glasbenih prireditvah po vsej naši občini.

Amaterska gledališka dejavnost. V glavnem so se gledališniki za program že dogovorili, so pa še vedno spremembe. Gledališke skupine se pripravljajo za naslednje predstave:

Svoboda Zador: Ivan Cankar, Kralj na Betajnovi mladinska skupina Svobode Zador: Ustinov, Komaj do srednjih vej

članska skupina bo ponovila Labichejevo komedijo Gospod Evstahij iz Šiške

Svoboda Zalog: Marc Camoletti, Boeing — Boeing

KUD Dolsko: Tone Partljič, Ne, ščuke pa ne (II. del) — ponavljali bodo tudi prvi del Ščuke pa ni.

KUD Anton Mehle iz Senožeti: Hans Weigl, Namišljeni zdravniki

KUD Prežganje: Marjan Marinc, Poročil se bom s svojo ženo

KUD Slape: Jean Kerr, Mary, Mary

KUD Besnica: Tone Partljič, Tolmun in kamen

KUD France Prešeren: Anton Tomaž Linhart, Županova Micka

dramatska skupina iz Saturnusa: Marjan Marinc, Ljubezen v kovčku

KUD Hrušica (novo ustanovljena skupina): Neil Simon, Bosa v parku

dramatska skupina OŠ Polje: Anton Ingolič, Tajno društvo PGC

VI. gimnazija: Gribojedov, Gorje pametnemu

Iz programa je razvidno, da slovenska literatura ni zapostavljena, nasploh pa prevladuje sodobna tematika.

ZKPO si prizadeva, da bi kulturna vzgoja po šolah še napredovala. Na vseh osnovnih šolah, na gimnaziji ter v šolskem centru za tisk in papir imajo kulturna društva z zelo pestro dejavnostjo: recitacijske, dramske, literarne in foto krožke, folklorne skupine in pevske zборе. Izdajajo glasila, katerih najboljši prispevki bodo izhajali v Naši skupnosti v prilogi 25. maj.

ZKPO bo še naprej sodelovala s šolskimi kulturnimi društvi, jim pošiljala režiserje in druge strokovne delavce. Pripravljajo se na prireditve, kjer bi sodelovali učenci vseh šol v občini. Delo naj bi potekalo načrtno in usklajeno, kvalitetne šolske skupine naj bi gostovale po raznih krajih in se obiskovale.

Naši občani so kulturno akcijo, ki jo vodi ZKPO že nekaj let, zmeraj dobro sprejeli in podprli.

Pri mestni zvezi ZKPO je bila ustanovljena komisija, ki naj bi pregledala kulturne objekte v Ljubljani in okolici. Moščani so to v svoji občini že storili in na podlagi njihovih odločitev bodo izdelali prednostno listo investicij, da bi načrtneje reševali kulturne objekte ter jih zavarovali pred propadanjem.

V novih prostorih moščanskega kulturnega centra, ki ga, kot vemo, še nikjer ni, predvidevamo novo kino dvorano, knjižnico, razstavni prostor, prostore kulturne skupnosti in ZKPO, na

podstrešju občinske hiše pa bi skušali adaptirati prostore — tako bi moščanski likovniki dobili svoje ateljeje.

V drugi polovici novembra bi speljali akcijo, ki jo na temo Človek, delo, kultura, pripravlja občinska konferenca ZK. Vzporredno s tem bodo popularizirali

knjigo, ob zaključku pa bi v neki delovni organizaciji pripravili kvalitetno kulturno srečanje, kjer bi se med drugim pogovarjali o razvoju in o problematiki kulturnega osveščanja in ustvarjanja v naši občini.

Akcija za naš samoupravni socialistični koncept razvoja kulture pa ne sme biti enkratno dejanje, ampak moramo doseči, da bi se čimveč občanov vključilo — po svojih možnostih, znanju in zanimanju — v naše kulturno življenje.

Tako bodo lahko še neposredneje odločali in vplivali na naše kulturno in sploh družbeno življenje. Kulturnih dobrin vsi enako »navajeni«, nekateri jih pogrešamo, drugi spet ne. Res pa je, da kultura vpliva na razvoj ali potek medčloveških odnosov — in kultura v pravem pomenu besede je v končni konsekvenci tudi to.

ALENKA LOBNIK-ZORKO

JANEZ KAVČIČ POSNEL NOV FILM

V začetku septembra so stekli zadnji kadri novega slovenskega mladinskega filma Drži se, moj črni kuža, ki ga je režiral Jane Kavčič. Scenarij zanj je napisal režiser sam po povesti Vitana Mala. Zgodba govori o dečku Maticu in njegovem psu Jakobu, o težavah otrok, ki si želijo pasjih prijateljev, pa jih v blokih in stolpnica ne morejo imeti, o prvih ljubeznih, o indijanskih spopadih in še o marsičem. Otroci si izmislijo vse mogoče, da bi psa lahko obdržali v betonskem naselju, odrasli pa so se zarotili, da bodo črno mrcino spravili stran — v betonski džungli ni prostora niti za zelenice in za drevesa, kaj šele za pse. Otrokom pa ne zadostuje indijanski ogenj z raznja, perjanice, tomahavki, loki in puške; želijo si dreves, po katerih bi lahko plezali, in travnikov, kjer bi se dalo poditi s psi.

Poleg tega osrednjega motiva se v filmu zgodi še marsikaj zanimivega. Med drugim bodo mladi gledalci lahko videli tudi, kako se snema film, kajti Matic dobi Jakoba prav pri snemanju filma. Podari mu ga režiser, ker sta med snemanjem Matic in Jakob postala nerazdružljiva prijatelja. Tako gre v bistvu za film v filmu, kar bo prijetna novost slovenskega mladinskega filma.

Glavni igralci v filmu so seveda otroci. Poleg Matjaža Grudna, Nina de Gleria, Mitja Tavčarja, Polone Rajšter, Nataše Roje in drugih nastopa tudi nekaj otrok iz Polja in Zaloga.

Film bo zanimiv ne samo zaradi aktualne teme, pač pa tudi zaradi sproščene nastopa otrok. Iskrena igra mladih igralcev je v veliki meri posledica neknižnega govora, ki ga uporabljajo nastopajoči. Otroci govorijo tako, kot pač govorijo med seboj vsak dan, v njihovem govoru ni prisiljenega recitatorstva in niti najmanj ne moti, da na primer indijanski poglavar zavija po štajersko.

Odrasli igralci Lidija Kozlovič, Aleš Valič, Sandi Pavlin, Ivo Ban, Manca Košir in drugi igrajo v filmu le stranske vloge.

Film si bomo lahko ogledali najbrž že konec decembra.

KATJA PODBEVŠEK

Za vevški pihalni orkester ni značilno le to, da dobro zaigra in da ga sestavljajo postavni fantje, marveč je njegova kakovost tudi v izraziti povezanosti s svojim krajem in tovarno (Foto: C. Zupančič)

DAN ODPRTIH VRAT V VVZ VEČE

Igrišče ob vrtcu na Vevčah je že dolgo časa odprto tudi otrokom, ki sicer niso vključeni v varstvo. Z drugim oktobrom pa se jim bodo odprla tudi vrata igralnic in učilnic. Otroci bodo lahko tako spoznali tudi znotraj doma vse skrivnosti, o katerih jim pripovedujejo prijatelji, ki so v varstvu. Tako bodo lahko vsako soboto od 8. do 11. ure deležni vse strokovne vzgojno-varstvene nege in tudi malico bodo dobili. Staršem za to ne bo treba nič odšteti! Do tega sklepa je kolektiv pripeljal misel, da čimbolj ublaži pomanjkanje mest v VVZ in tako vsaj ob sobotah, ko se število rednih otrok zmanjša, da priložnost tudi drugim. Vsekakor dobra zamisel, ki naj bi jo posnemali tudi drugi!

MINKI KAMNIKARJEVI V SLOVO

Ko te danes tvoji najdražji, prijatelji in znanci spremljamo na zadnji poti, ti tudi v imenu članov zveze združenj borcev Zelena jama izrekamo poslednje slovo.

Neizprosni zakon narave z nezadržno naglico redi naše vrste. Tokrat je za vedno onemela naša draga Minka, dolgoletna in požrtvovalna članica odbora zveze združenj borcev in njegove sekcije za kulturno dejavnost. Koliko drobnih, a vendar pomembnih nalog si opravila. Skoraj nobena naša proslava in izlet nista šla mimo tebe, da ne bi sodelovala v pripravih nanj.

Zbrala si veliko prostovoljnih denarnih prispevkov za razne akcije in potrebe, posebno za yence pokojnim krajanom. Pobirala si članarino za razne organizacije in... Se bi lahko naštevala, kaj vse si postorila za zelenojamske organizacije in našo skupnost. Vedno si bila pripravljena prijeti za vsako delo in si ga tudi z vso zavzetostjo opravila. Del tega dela je bil namenjen tudi ljudem, ki so potrebovali pomoč, katerim si bila zmerom pripravljena pomagati v njihovi stiski.

Tako se je oblikovalo tvoje trdo življenje že iz otroških let naprej. V številni družini, v kateri ste živeli ob skromnem zaslužku edinega hranilca očeta, delavca, je domovalo pomajkanje. Zato si morala komaj 14-letno dekletce sama za kruhom. Kot delavka si se zaposlila pri Rajhu — v kemični čistilnici in pralnici, kjer si polnih deset let opravljala dela, ki so bila zelo škodljiva za tvoj mladi organizem.

V letih narodnoosvobodilnega boja sta oba z možem podpirala OF. Po osvoboditvi si se takoj vključila v družbeno življenje na terenu in v delo za obnovo domovine. Postala si aktivna članica zveze borcev, AFZ in RK. Pomagala si povsod, kjer je bilo potrebno. Polno delovnega elana in humorja je bilo v tebi. Številni naši izleti so bili zmerom prijetni, prijetni tudi po tvoji zaslugi, saj si znala s svojim humorjem vnašati med nas veselo razpoloženje. Pa je prišla iznenadna nesreča, ki je posegla v tvoje mirno in zadovoljno življenje. Smrt tvojega sina je usodno prizadela tvoje srce, ki je dobesedno izkrevavalo zanj. Tvoja materina ljubezen do njega je bila tako globoka, da ti je njegova izguba načela zdravje in v zvezi vsako voljo do nadaljnjega življenja. Vsa prizadevanja tvoje ljubljene hčerke, da bi ti vrnila zdravje in te ohranila pri življenju, so bila zaman. Sedaj je ostala sama in globoko sočustvujemo z njo.

FANI TOMIČEVIČ

STANETU KOVAČIČU V SLOVO

Vedeli smo, da si težko, težko bolan in se ti iztekajo zadnji dnevi življenja. Vse, ki smo te poznali, pa je kljub temu presunila vest, da se je tvoje nepopisno trpljenje končalo, da se je za vedno ustavilo tvoje junaško srce.

Kratka je bila tvoja življenjska pot. Končala se je v najlepši moški dobi, saj si dopolnil komaj 54 let. Reven je bil tvoj dom v Ribnici na Dolenjskem. Komaj štirinajstletni deček si opravljal najtežja dela na žagi, za plačilo pa si dobil zgolj pičlo hrano. Nisi mogel zdržati. Odsel si v Ljubljano, misleč da boš tu živel vsaj človeka vredno življenje.

Marca leta 1941 si se zaposlil v Delavskem domu v Ljubljani, kjer te je zajela italijanska okupacija. Tvoje bedno življenje je bilo vzrok, da si sprejel načela in cilje Osvobodilne fronte, to je boj za svobodo in enakopravnost ter lepše življenje delovnih ljudi. Tako si že v prvem letu okupacije sodeloval pri raznih akcijah. A v eni izmed njih si bil aretiran. Posrečilo se ti je zbežati okupatorjem, ko so te peljali na zasiljanje. Skrival si se v Dravljah kot ilegalce in nadaljeval z akcijami do svojega odhoda v partizane.

Tvoja borbená pot slovenskega partizana se je pričela na Pugledu, se nadaljevala prek Dolomitov na Gorenjskem, od koder si se vrnil na Pugled. Hrabo si se bojeval v veliki italijanski ofenzivi. Zaradi svoje sposobnosti v bojih si postal komandir zaščitne čete pri štabu Ljubljanske brigade in nato zaščitne čete v 18. diviziji. S Kočevskega in nato iz Bele krajine si bil premeščen v 30. divizijo na Primorsko. Ker pa si bil težko ranjen, si se vrnil v Belo krajino in postal namestnik komandanta mesta Vinica, od koder so te razporedili kot komandanta šolskega bataljona v bazo glavnega štaba Slovenije v Biogradu na moru.

Po osvoboditvi si končal pešadijsko šolo in si kot starešina opravljal pomembne naloge v naši armadi, v KNOJU in OZNI.

Za svojo junaško in nesebično požrtvovalnost in borbeno enotnost si prejel številna visoka vojaška odlikovanja, si pa tudi nosilec Partizanske spomenice 1941.

Dragi naš tovariš Stane! Le kratke in skope so misli o tvoji bogati prehojeni življenjski poti, poti zavednega delavca in prekaljenega borca. Poslavljamo se od tebe vsi člani organizacije zveze borcev NOV terena Moste in ti zagotavljamo, da bo med nami ostal lep in tople spomin nate, saj smo izgubili dobrega in pravega tovariša!

Slovenska zemlja, za katere svobodo si se bojeval, naj ti bo tih in miren zadnji dom.

ZB NOV

Krajevna organizacija Moste

DRAGEMU JOŽETU ANŽLOVARJU

Z žalostjo v srcih smo prišli, da se zadnjič poslovimo od tebe tvoji bivši soborci. V najtežjih dneh naše domovine smo se skupno bojevali — ne glede na poklic in prepričanja, iz mest in zakotnih vasi, za isti cilj — za svobodo! Prišli pa smo tudi da ti, v slovo spregovorimo zadnje, tople tovariške besede in na kratko osvetlimo tvojo borbeno pot.

Bil si delavskega porekla in si se že novembra leta 1941 vključil v delovanje Osvobodilne fronte. Njen program za svobodo in osvoboditev človeka je bil, tudi zate tako lep in pravičen, da si postal borben in nesebičen aktivist.

Kot tak si prevzel vodilno mesto v odboru OF v občini Vič — Rudnik in v njem deloval do svojega odhoda v partizane.

Marca leta 1942 si se pridružil partizanom Krimskega odreda in vsi so te brž spoznali pod ilegalnim imenom JAMSKI. Sodeloval si pri vseh borbenih akcijah tega odreda, ki je zadel nemalo udarcev fašistom in izdajalcem na področju ljubljanskega barja. Ob spopadu s sovražnikom si bil težko ranjen in nato zajet, zaprt na Lgu in istega leta v avgustu odpeljan v fašistično taborišče na Rab. Ne kaže posebej poudarjati trpljenje taboriščnikov pod šotori in nasilje-fašistične soldateske. Znano pa je vsem, da se je prav iz vrst internirancev po predhodni organizaciji osnovala Rabška brigada, ki je takoj po razslu fašistične Italije prevzela vodstvo v taborišču in nadaljevala boj za svobodo v sklopu slovenskih partizanskih brigad. Tako si 9. septembra leta 1943 ponovno postal partizan, sprva borec Šercerjeve brigade, nato pa Dolenjskega odreda — vse do osvoboditve.

V partizanih si se junaško bojeval in bil štirikrat ranjen, posledica dobljenih ran pa sta bili tvoja invalidnost ter prerana smrt.

Za borbenost in hrabrost te je domovina odlikovala z več odlikovanji, na katere si bil ponosen. Pridobil si si tudi čin podporočnika in pred nedavnim si bil predlagan za napredovanje. Žal, tega nisi doživel.

Po osvoboditvi si se nekaj časa deloval v KNOJ v Sloveniji, absolviral si oficirsko šolo in služboval kot oficir JLA v več garnizijah širom po Jugoslaviji. Zadnje tvoje delovno mesto pred upokojitvijo je bilo tajništvo za notranje zadeve v Ljubljani.

DRAGI JOŽE! Skoraj sleherni mesec se poslavljamo od naših tovarišev — borcev in trpko ugotavljamo, da naše vrste zapuščajo najboljši med dobri. Hudo in težko nam je. Naše zadnje besede naj bodo tudi tebi v slovo: počivaj in odpočij se v naši lepi slovenski zemlji, ki si jo ljubil in se zanj bojeval! Veruj nam: ne homo te pozabili!

ZB NOV

KO MOSTE

KUD Dolsko — iz komedije Ščuke pa ni